

63560

III

WILEŃSKI
BANK ZIEMSKI

SPRAWOZDANIE

ZA ROK

1925

(53^{-CI} ROK SPRAWOZDAWCZY)

WILEŃSKI
BANK ZIEMSKI

SPRAWOZDANIE
ZA ROK
1925
(53^{-CI} ROK SPRAWOZDAWCZY)

Biblioteka Jagiellońska

1003122321

DRUK JÓZEFA ZAWADZKIEGO W WILNIE

1 9 2 6

63560

W

53(1925)

STAN CZYNNY.

1.

Kasa.

a) W złotych.

	Złote	gr
Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało w kasie	8.825	05
W ciągu roku 1925 wpłynęło	1.501.920	12
	1.510.745	17
Wydano w tymże czasie	1.476.295	29
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje w kasie	34.449	88

b) W dolarach.

	Dolary	cen-ty
W ciągu roku 1925 wpłynęło	2.346	—
Wydano w tymże roku	2.346	—
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje w kasie	—	—

2.

Rachunki bieżące.

a) Złotowe.

Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało na rachunkach	87.023	76
W ciągu roku 1925 złożono i doliczono procentów	2.888.322	72
" " " " podjęto	2.975 346	48
" " " " podjęto	2.766.405	12
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje na rachunkach	208.941	36

Złote	gr
87.023	76
2.888.322	72
2.975 346	48
2.766.405	12
208.941	36

b) Dolarowy.

Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało na rachunku	1.868	—
W ciągu roku 1925 złożono i doliczono procentów	7.130	61
" " " " podjęto	8.998	61
" " " " podjęto	175	27
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje na rachunku	8.823	34

Dolary	cen-ty
1.868	—
7.130	61
8.998	61
175	27
8.823	34

3.

Udziały w spółkach parcelacyjnych.

W dniu 1-go stycznia 1925 roku pozostawało	7.631	55
W ciągu roku 1925 wpłynęło za sprzedane parcele	6.000	60
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje	1.630	95

Złote	gr
7.631	55
6.000	60
1.630	95

4.

PAPIERY WARTOŚCIOWE WŁASNE.

Papiery warto

Wyszczególnienie kategorji papierów	W dniu 1-go stycznia 1925 roku pozostawało				W	
	Wartość nominalna	Kurs	Wartość według kursu		Wartość nominalna	Kurs
		Złote	Złote	gr.		Złote
Akcje Banku Polskiego	Zł. 5.000	101,27	5.063	62	—	—
Akcje Polskiego Banku Parcela- cyjnego	Mkp. 5.000.000	0,15	7.333	33	—	—
Bilety skarbowe	Zł. 5.000	100,—	5.000	—	Zł. 10.000	100,—
Pozostawione w Rosji:						
1) 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ oblig. Herby-Kieleck. K. Ż.	Rb. 309.800	—	1	—	—	—
2) 4 $\frac{0}{0}$ oblig. Warsz.-Wiedeńsk. K. Ż.	250.100	—	—	—	—	—
8 $\frac{0}{0}$ listy zast. dolarowe Wileńsk. Banku Ziemskiego	—	—	—	—	Dol. 1.250	415,20
4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ listy zastaw. Wileńskiego Banku Ziemskiego	Rb. 1.262.700	8,51	107.440	62	Rb. 500	17,—
Pokwitowanie i udowodniona księgami pretensja na 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ listy zastawne Wileńskiego Banku Ziemskiego	Rb. 495.000	8,77	43.424	—	—	—
Kupony od 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ list. zastaw. Wileńskiego Banku Ziem- skiego	Rb. 736.326	8,51	62.652	50	—	—
R a z e m	—	—	230.915	07	—	—

ściowe własne

roku 1925 - y m						W dniu 1-go stycznia 1926 roku			
b y t o		S p r z e d a n o				p o z o s t a j e			
Wartość według kursu		Wartość nominalna	Kurs	Wartość według kursu		Wartość nominalna	Kurs	Wartość według kursu	
Złote	gr.		Złote	Złote	gr.		Złote	Złote	gr.
—	—	—	—	—	—	Zł. 5.000	101,27	5.063	62
—	—	—	—	—	—	Mkp. 5.000.000	0,15	7.333	33
10.000	—	Zł. 15.000	100,—	15.000	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	Rb. 309.800	—	1	—
—	—	—	—	—	—	250.100	—	—	—
5.190	—	—	—	—	—	Dol. 1.250	415,20	5.190	—
85	—	—	—	—	—	Rb. 1.263.200	8,51	107.525	62
—	—	—	—	—	—	Rb. 495.000	8,77	43.424	—
—	—	—	—	—	—	Rb. 736.326	8,51	62.652	50
15.275	—	—	—	15.000	—	—	—	231.190	07

Nieumorzone pozostałości

a) Pożyczki złotowe

Okres pożyczek	D ł u g p o c z ą t k o w y		
	Stan na 1 stycznia 1925 r. po zwaloryzowaniu pożyczek rublowych na mocy zatwierdzonego planu konwersji	W 1925 r. dopisano pożyczki, ujawnione na terytorjum Rzplitej po zatwierdzeniu planu konwersji	RAZEM
	Złote	Złote	Złote
Pożyczki ziemskie			
66 ² / ₁₂	21.031.300	28.100	21.059.400
51 ⁹ / ₁₂	6.254.500	104.400	6.358.900
38 ⁴ / ₁₂	1.041.500	3.200	1.044.700
31 ² / ₁₂	339.600	—	339.600
20 ⁷ / ₁₂	81.400	— 3.000	78.400
12 ⁷ / ₁₂	49.200	—	49.200
R a z e m	28.797.500	132.700	28.930.200
Pożyczki miejskie			
38 ⁴ / ₁₂	5.211.000	2.100	5.213.100
31 ² / ₁₂	5.411.500	34.300	5.445.800
20 ⁷ / ₁₂	1.604.900	1.800	1.606.700
12 ⁷ / ₁₂	495.500	2.300	497.800
R a z e m	12.722.900	40.500	12.763.400
OGÓŁEM pożyczek ziemskich i miejskich .	41.520.400	173.200	41.693.600

pożyczek długoterminowych.

(4¹/₂% list. zast.).

W 1925 roku spłacono						W dniu 1-go stycznia 1926 r. pozostaje		
Funduszem amortyzacyjnym z rat (poz. 21)		Przedterminową spłatą (poz. 22)		RAZEM		Długu początkowego	Nieumorzonej pozostałości pożyczek na termin 1-go lipca 1926 r.	
Złote	gr	Złote	gr	Złote	gr	Złote	Złote	gr
52.511	98	358.821	20	411.333	18	20.700.400	20.648.066	82
31.304	67	195.856	50	227.161	17	6.162.900	6.131.738	83
10.392	45	31.650	50	42.042	95	1.012.900	1.002.657	05
4.910	98	28.406	50	33.317	48	311.000	306.282	52
2.356	99	1.379	—	3.735	99	77.000	74.664	01
2.875	99	1.800	—	4.675	99	47.400	44.524	01
104.353	06	617.913	70	722.266	76	28.311.600	28.207.933	24
51.652	32	138.758	50	190.410	82	5.074.000	5.022.689	18
74.089	08	738.867	75	812.956	83	4.704.200	4.632.843	17
44.819	48	162.754	50	207.573	98	1.442.900	1.399.126	02
25.934	86	96.323	—	122.257	86	399.800	375.542	14
196.495	74	1.136.703	75	1.333.199	49	11.620.900	11.430.200	51
300.848	80	1.754.617	45	2.055.466	25	39.932.500	39.638.133	75

b) pożyczki dolarowe na 16¹/₂ lat (8⁰/₁₀₀ list. zast.)

	Ziemskie	Miejskie	Razem
	Dolary	Dolary	Dolary
W ciągu 1925 roku wydano	145.000	7.050	152.050
" " " " spłacono	16.750	—	16.750
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje	128.250	7.050	135.300

6.

Pożyczki krótkoterminowe

a) złotowe (gotowizną).

	Ziemskie	Miejskie		Razem	
	Złote	Złote	gr.	Złote	gr.
W dniu 1-go stycznia 1925 roku, po zwaloryzowaniu pożyczek rublowych, pozostawało	23.800	442.064	75	465.864	75
W ciągu 1925 roku wydano	—	13.600	—	13.600	—
	23.800	455.664	75	479.464	75
" " " " spłacono	—	2 761	30	2.761	30
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje	23.800	452.903	45	476.703	45

b) dolarowe (10⁰/₁₀₀ list. zast.)

	Ziemskie	Miejskie	Razem
	Dolary	Dolary	Dolary
W dniu 1-go stycznia 1925 roku pozostawało	33.950	—	33.950
W ciągu 1925 roku wydano	8.600	—	8.600
	42.550	—	42.550
" " " " spłacono	400	—	400
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje	42.150	—	42.150

b) od pożyczek dolarowych

	O d p o ż y c z e k				R A Z E M	
	Długoterminow.		Krótkoterminow.		Dolary	centy
	Dolary	centy	Dolary	centy		
W 1925 roku zapisano raty płatne 30/VI i 31/XII 1925 roku	20.631	73	5.479	50	26.111	23
	20.631	73	5.479	50	26.111	23
W 1925 roku przeniesiono z rachunku wpływów na raty przed terminem ich płatności (poz. 24-b)	106	59	5	25	111	84
W ciągu 1925 roku wpłacono przez dłużników	9.679	24	1.852	75	11.531	99
W 1925 roku odpisano na rachunek rat zaległych wskutek upłynięcia terminu dozwolonej zwłoki (poz. 8 II-b)	1.237	95	887	—	2.124	95
	11.023	78	2.745	—	13.768	78
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostałość nieopłacona raty bieżącej wynosi.	9.607	95	2.734	50	12.342	45

II. R a t y z a l e g ł e

a) od pożyczek złotych

	O d p o ż y c z e k				R A Z E M	
	Długoterminow.		Krótkoterminow.		Złote	gr.
	Złote	gr.	Złote	gr.		
Z dniem 1-go stycznia 1925 roku przypadało do pobrania	—	—	1.428	—	1.428	—
W 1925 roku odpisano z raty bieżącej wskutek upłynięcia terminu dozwolonej zwłoki:						
1) 31 grudnia 1924 roku	—	—	25.560	50	25.560	50
2) 30 czerwca 1925 roku	1.357.463	55	23.488	84	1.380.952	39
	1.357.463	55	50.477	34	1.407.940	89
W ciągu 1925 roku wpłynęło od dłużników	—	—	5.033	17	5.033	17
W dniu 1-go stycznia 1926 roku przypada do pobrania od dłużników rat zaległych.	1.357.463	55	45.444	17	1.402.907	72

b) od pożyczek dolarowych.

W 1925 roku przeniesiono z raty bieżącej na termin 30-go czerwca 1925 roku wskutek upłynięcia terminu dozwolonej zwłoki, która to suma przypada do pobrania na dzień 1-go stycznia 1926 roku

O d p o ż y c z e k				R A Z E M	
Długoterminowych		Krótkoterminow.			
Dolary	centy	Dolary	centy	Dolary	centy
1.237	95	887	—	2.124	95

9.

Zaległości, zaliczone na rachunek dłużników przy przeliczeniu pożyczek.

Z dniem 1-go stycznia 1925 roku przypadało

W ciągu 1925 roku wpłynęło od dłużników

W dniu 1-go stycznia 1926 roku przypada

Nierozterminow.		Rozterminow.		R A Z E M	
Złote	gr	Złote	gr	Złote	gr
1.289.755	51	3.831.204	—	5.120.959	51
286.719	81	145.394	98	432.114	79
1.003.035	70	3.685.809	02	4.688.844	72

10.

Wydatki, zaliczone na rachunek dłużników.

a) Złotowe.

	Złote	gr
W ciągu 1925 roku wydatkowano na rachunek dłużników	97.715	68
„ „ „ „ wpłynęło od dłużników	35.421	10
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje do zwrotu	62 294	58

b) Dolarowe.

	Dolary	centy
W ciągu 1925 roku zapisano na rachunek dłużników, która to suma pozostaje w dniu 1-go stycznia 1926 roku do zwrotu	1.956	82

11.

Nieruchomości Banku.

	Złote
Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało i w dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje:	
1) przy ul. A. Mickiewicza i Tatarskiej zł 1.669.869.—	
2) „ „ Makowej „ 438.872.—	2.108.741 —
	<hr/>

12.

Ruchomości Banku.

Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało i w dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje

Złote
1 —

13.

Dłużnicy różni i awanse.

Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało

W ciągu roku 1925 wydano

Zwrócono w tymże czasie

W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje

Złote	gr
12.119	37
231.577	81
243.697	18
226.378	45
17.318	73

14.

Wydatki Banku

(administracyjne, operacyjne, na utrzymanie domów, należących do Banku i z tytułu oszacowań).

a) Wydatki administracyjne.

	Złote	gr
Wynagrodzenie Członków Zarządu oraz Komisji: Rewizyjnej, Szacunkowej i Losowań	65.656	70
Wynagrodzenie Komisarza Rządowego	3.614	62
Wynagrodzenie urzędników i agentów	156.337	71
Wynagrodzenie woźnych	9.572	73
Zapomogi dla urzędników i dla rodzin b. urzędników	10.020	—
Utrzymanie lokalu: opał, światło, woda, utrzymanie porządku i remont .	5.120	67
Utensylja kancelaryjne	4.637	25
Księgi, druki i blankiety	8.877	60
Książki, pisma, ogłoszenia i wydatki giełdowe	3.238	96
Inwentarz	2.909	40
Porto, depesze, przekaz pieniędzy i telefon	598	68
Wyznaczone przez walne zgromadzenie akcjonariuszów do dyspozycji Zarządu	6.000	—
Różne i nieprzewidziane: herbata dla personelu, świąteczne, zebrania, dorożki i drobne	2.627	20
Na cele społeczne i dobroczynne	849	50
Podatki	12.797	85
Razem	292.858	87

b) Wydatki operacyjne.

	Złote	gr
Honorarium doradcom prawnym	9.607	36
Wyjazdy i diety	9.477	38
Opłaty stemplowe i notarialne	5.160	27
Procenty i komisowe korespondentom i wierzycielom	28.789	26
Koszty sądowe i hipoteczne	3.237	25
Ogłoszenie wyroków sądowych o zawieszeniu tranzakcji obligacjami m. Wilna i akcjami depozytarjuszów Banku	875	20
Druk list. zast. dolarowych	3.074	—
Przymusowy Zarząd Państwowy nad znajdującem się w Polsce mieniem b. rosyjskich banków ziemskich	74.566	09
Oszacowanie nieruchomości bankowych przez Wojewódzką Komisję Szacunkową	2.108	74
Reewakuacyjne	300	—
Razem	137.195	55

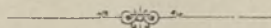
c) Wydatki na utrzymanie domów, należących do Banku.

	Złote	gr
Pensja	696	30
Opał i światło	2.750	25
Woda, kanalizacja i asenizacja	796	27
Podatki i asekuracja	8.664	57
Utrzymanie porządku i remont	9.339	43
Różne i nieprzewidziane	912	38
Razem	23.159	20

d) Wydatki z tytułu oszacowań.

	Złote	gr
Koszty podróży Członków Komisji Szacunkowej i urzędników	3.682	40

Ogółem w ciągu roku 1925 wydatkowano i odpisano z rachunku zysków i strat (poz. 30) wydatków administracyjnych, operacyjnych, na utrzymanie domów, należących do Banku i z tytułu oszacowań 456.896 zł 02 gr

STAN BIERNY.

15.

Kapitał własny.

W dniu 1-go stycznia 1925 roku pozostawało i w dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje

Złote
7.706.685 —

16.

Kapitał rezerwowy.

W 1925 roku na mocy uchwały Walnego zgromadzenia z dnia 30-go czerwca 1925 roku zaliczono czysty zysk za 1924 rok
która to suma pozostaje w dniu 1-go stycznia 1926 roku.

Złote	gr
10.053	45

17.

Listy zastawne

a) 4 $\frac{1}{2}$ % złotowe, przeznaczone do obiegu.

Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało listów zast., przeznaczonych do obiegu na sumę
W 1925 roku dopisano listy zastawne odpowiednio do pożyczek, ujawnionych na terytorjum Rzplitej po zatwierdzeniu planu konwersji (poz. 5).
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje list. zastawnych, przeznaczonych do obiegu
W ciągu 1925 roku wniesiono na przedterminową, spłatę listy zastawne i kupony rublowe, ekwiwalent których w sumie zł 1.752.390 podlega wycofaniu po dokonaniu zamiany
Poczem w dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostanie

Złote
41.520.400
173.200
41.693.600
1.752.390
39.941.210

b) 8⁰/₀ dolarowe w obiegu

	Dolary
W ciągu 1925 roku, z powodu wydania pożyczek, w obieg puszczone list. zast.	152.050
W ciągu 1925 roku wycofano z obiegu przedterminową spłatą pożyczek (poz. 5-b)	16.750
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje w obiegu listów zastawnych.	135.300

c) 10⁰/₀ dolarowe w obiegu

	Dolary
Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało w obiegu list. zast. na sumę	33.950
W ciągu 1925 roku, z powodu wydania pożyczek, w obieg puszczone listów zastawnych (poz. 6-b)	8.600
	42.550
W ciągu 1925 roku wycofano z obiegu przedterminową spłatą pożyczek (poz. 6-b)	400
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje w obiegu listów zastawnych.	42.150

18.

Kupony od listów zastawnych do opłacenia

a) od 8⁰/₀ listów zast. dolarowych

	Dolary	centy
W 1925 roku odpisano z odnośnego funduszu na opłacenie kuponów w terminach:		
1 lipca 1925 roku	3.832	
2 stycznia 1926 roku	6.082	
	9.914	—
W II półroczu 1925 roku dopisano przy wydaniu nowych pożyczek kupony na termin 1 lipca 1925 roku	2.250	—
	12.164	—
W 1925 roku opłacono kuponów	6.492	—
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje kuponów do opłacenia . . .	5.672	—

b) od 10⁰/₀ list. zast. dolarowych

W 1925 roku odpisano z odnośnego funduszu na opłacenie kuponów w terminach:

1 lipca 1925 roku 2.127,50
 2 stycznia 1926 roku 2.107,50

W 1925 roku opłacono kuponów

W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje kuponów do opłacenia . . .

Dolary	centy
4.235	—
1.552	50
2.682	50

19.

Fundusz gwarancyjny od 8⁰/₀ pożyczek dolarowych.

W ciągu 1925 roku pobrano z rat
 która to suma pozostaje na dzień 1-go stycznia 1926 roku.

Dolary	centy
7.821	32

20.

Fundusz na opłacenie kuponów

a) od 4¹/₂⁰/₀ listów zast. złotych

W ciągu 1925 roku zapisano z rat na 30 czerwca i 31 grudnia 1925 r.
 która to suma pozostaje na dzień 1-go stycznia 1926 roku.

Złote	gr
1.815.513	75

b) od 8⁰/₀ listów zast. dolarowych

		Dolary
W ciągu 1925 roku wpłynęło i dopisano:		
1) przy wydaniu nowych pożyczek	7.650	
2) z rat 30 czerwca i 31 grudnia 1925 roku	<u>7.676</u>	15.326
W ciągu 1925 roku odpisano na opłacenie kuponów w terminach:		
1 lipca 1925 roku i 2 stycznia 1926 roku (poz. 18-a)		9.914
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje funduszu		5.412

c) od 10⁰/₀ listów zast. dolarowych

		Dolary	centy
Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało funduszu			
		1.697	50
W ciągu 1925 roku wpłynęło i dopisano:			
1) przy wydaniu nowych pożyczek	480		
2) z rat na 30 czerwca i 31 grudnia 1925 roku	<u>4.215</u>	4.645	—
W ciągu 1925 roku odpisano na opłacenie kuponów w terminach:			
1 lipca 1925 roku i 2 stycznia 1926 roku (poz. 18-b)		6.342	50
		4.235	—
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje funduszu		2.107	50

21.

Spłata pożyczek 4¹/₂% złotych funduszem amortyzacyjnym z rat.

Okres pożyczek		W ciągu 1925 roku wpłynęło z rat				Ogółem w 1925 r. odpisano z rachunku pożyczek 4 ¹ / ₂ % złotych (poz. 5) i w dniu 1-go stycznia 1926 r. pozostaje funduszu amortyzacyjnego.	
		na termin 30 czerwca 1925 r.		na termin 31 grudnia 1925 r.			
		Złote	gr	Złote	gr		
Pożyczki ziemskie	66 ² / ₁₂ lat	26.054	38	26.457	60	52.511	98
	51 ⁹ / ₁₂ "	15.550	75	15.753	92	31.304	67
	38 ⁴ / ₁₂ "	5.214	—	5.178	45	10.392	45
	31 ² / ₁₂ "	2.526	—	2.384	98	4.910	98
	20 ⁷ / ₁₂ "	1.176	—	1.180	99	2.356	99
	12 ⁷ / ₁₂ "	1.422	—	1.453	99	2.875	99
Razem		51.943	13	52.409	93	104.353	06
Pożyczki miejskie	38 ⁴ / ₁₂ lat	25.711	50	25.940	82	51.652	32
	31 ² / ₁₂ "	38.013	75	36.075	33	74.089	08
	20 ⁷ / ₁₂ "	22.689	—	22.130	48	44.819	48
	12 ⁷ / ₁₂ "	13.671	—	12.263	86	25.934	86
Razem		100.085	25	96.410	49	196.495	74
OGÓŁEM		152.028	38	148.820	42	300.848	80

22.

Przedterminowa spłata pożyczek złotych w 4 $\frac{1}{2}$ ‰ listach zastawnych i gotowiznie.

Okres pożyczek		W ciągu 1925 roku wpłynęło i zaliczono				
		4 $\frac{1}{2}$ ‰ listami zastawnymi rublowymi i kuponami od nich, stanowiącymi ekwiwalent listów zastawnych złotych na sumę	Gotowizną		RAZEM	
			Z ł o t e	Złote	gr	Złote
Pożyczki ziemskie	66 $\frac{2}{12}$ lat	358.440	381	20	358.821	20
	51 $\frac{9}{12}$ „	195.350	506	50	195.856	50
	38 $\frac{4}{12}$ „	31.470	180	50	31.650	50
	31 $\frac{2}{12}$ „	28.350	56	50	28.406	50
	20 $\frac{7}{12}$ „	1.370	9	—	1.379	—
	12 $\frac{7}{12}$ „	1.800	—	—	1.800	—
Razem		616.780	1.133	70	617.913	70
Pożyczki miejskie	38 $\frac{4}{12}$ lat	138.640	118	50	138.758	50
	31 $\frac{2}{12}$ „	738.560	307	75	738.867	75
	20 $\frac{7}{12}$ „	162.530	224	50	162.754	50
	12 $\frac{7}{12}$ „	95.880	443	—	96.823	—
Razem		1.135.610	1.093	75	1.136.703	75
OGÓŁEM		1.752.390	2.227	45	1.754.617	45

23.

Rezerwa na opłacenie należności przedwojennych i zaciągniętych w czasie wojny.

	Złote	gr
W dniu 1-go stycznia 1925 roku pozostawało	146.000	—
W ciągu 1925 roku wypłacono	7.157	57
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje	138.842	43

24.

Wpływy na raty przed terminem ich płatności.

a) Od pożyczek złotych.

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		RAZEM	
	Złote	gr	Złote	gr	Złote	gr
W ciągu 1925-go roku wpłynęło na raty przed terminem ich płatności . . .	20.426	95	—	—	20.426	95
W ciągu 1925 roku odpisano, z nadejściem terminu, na rachunek raty bieżącej:						
1) 30 czerwca 1925 r. (poz. 8a) 8.557,80						
2) 31 grudnia 1925 r. (poz. 8a) 11.620,58	20.178	38	—	—	20.178	38
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje wpływów na raty przed terminem ich płatności	248	57	—	—	248	57

b) Od pożyczek dolarowych.

	Długoterminowe		Krótkoterminowe		RAZEM	
	Dolary	centy	Dolary	centy	Dolary	centy
W ciągu 1925 roku wpłynęło na raty przed terminem ich płatności . . .	106	61	5	25	111	86
W ciągu 1925 roku odpisano, z nadejściem terminu, na rachunek raty bieżącej na 31 grudnia 1925 r. (poz. 8b) . .	106	59	5	25	111	84
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje wpływów na raty przed terminem ich płatności	—	02	—	—	—	02

25.

Sumy przechodnie.

	Złote	gr
Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało	2.079	80
W ciągu 1925 roku wpłynęło	192.143	97
	194.223	77
" " " " odpisano i wypłacono	165.586	49
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje	28.637	28

26.

Należności skarbowe.

	Złote	gr
Z dniem 1-go stycznia 1925-go roku pozostawało do zapłacenia Kasie Skarbowej	1.528	08
W ciągu 1925 roku potrącono podatku skarbowego	15.566	62
	17.094	70
" " " " wniesiono do Kasy Skarbowej	6.598	95
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje do zapłacenia Kasie Skarbowej .	10.495	75

27.

Wierzyciele i korespondenci różni.

	Złote	gr.
Z dniem 1-go stycznia 1925 roku pozostawało	400.365	98
W ciągu 1925 roku otrzymano	2.412.631	01
	2.812.996	99
Zwrócono w tymże czasie	2.560.897	60
W dniu 1-go stycznia 1926 roku pozostaje	252.099	39

28.

Procenty, przypadające na rok 1926-y

a) fundusz administracyjny

	Złote	gr.
W ciągu 1925 roku wpłynęło i dopisano z rat	824.872	41
Zaliczono do zysków (poz. 30)	418.535	35
Przeniesiono na rok 1926-y	406.337	06

b) procenty od pożyczek krótkoterminowych

	Złote	gr.
W ciągu 1925 roku wpłynęło i dopisano z rat	67.255	85
Zaliczono do zysków (poz. 30)	40.109	88
Przeniesiono na rok 1926-y	27.145	97

29.

D o c h o d y B a n k u.

	Złote	gr
Fundusz administracyjny (§ 34 ustawy Banku)	418.535	35
„ na opłacenie wydatków z tytułu oszacowań i na drukowanie listów zastawnych	6.421	79
Procenty od pożyczek krótkoterminowych	40.109	88
Należności za zwłokę	30.164	29
Wpłaty na wydatki kancelaryjne	8.316	32
„ za parcelacje	7.490	90
Dochody z domów, należących do Banku	26.106	61
Procenty i dochody różne	7.688	96
R a z e m	544.834	10

którą to sumę zaliczono do zysków (poz. 30).

30.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

za 1925 rok.

Rachunek strat

Nr. pozycji sprawozda- nia	S T R A T Y	Złote	gr	Złote	gr
14 a	Do R-ku wydatków administracyjnych . . .	292.858	87		
14 b	" " " operacyjnych	137.195	55		
14 c	" " " na utrzymanie domów, należących do Banku .	23.159	20		
14 d	" " " z tytułu oszacowań . .	3.682	40	456.896	02
	" " czystego zysku za 1925 rok . . .			87.938	08
				544.834	10

PREZES ZARZĄDU BANKU

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

GŁÓWNY BUCHALTER

i zysków za 1925 rok.

Nr. pozycji sprawozda- nia	Z Y S K I	Złote	gr	Złote	gr
29	R-nek funduszu administracyjnego	418.535	35		
"	" " na opłacenie wydatków z ty- tułu oszacowań i druku li- stów zastawnych	6.421	79		
"	" procentów od pożyczek krótkotermi- nowych	40.109	88		
"	" należności za zwłokę	30.164	29		
"	" wpłat na wydatki kancelaryjne . . .	8.316	32		
"	" " za parcelacje	7.490	90		
"	" dochodów z domów, należących do Banku	26 106	61		
"	" procentów i dochodów różnych . . .	7.688	96	544.834	10
				544.834	10

(—) A. Meysztowicz

(—) S. Bochwic

(—) Hr. M. Broel-Plater

(—) K. Świątecki

(—) B. Szachno.

(—) K. Prekier.

Nr pozycji sprawozdania	N A Z W A R A C H U Ń K Ó W	Złote	gr	Złote	gr
1a	Gotowizna w kasie			34.449	88
	Rachunki bieżące:				
2a	a) złotowe	208.941	36		
2b	b) dolarowy dol. 8823,34	45.727	84	254.669	20
3	Udziały w spółkach parcelacyjnych			1.630	95
4	Papiery wartościowe własne			231.190	07
5a	Pożyczki długoterminowe złotowe:				
	a) na nieruchomościach ziemskich	28.207.933	24		
	b) " " miejskich	11.430.200	51		
21	Terminowy zwrot pożyczek gotówką . . . 300.848,80				
22	Przedterminowy zwrot pożyczek gotówką 2.227,45	303.076	25	39.941.210	—
5b	Pożyczki długoterminowe dolarowe:				
	a) na nieruchomościach ziemskich dol. 128.250	664.668	45		
	b) " " miejskich " 7050	36.537	33	701.205	78
6a	" krótkoterminowe złotowe:				
	a) na nieruchomościach ziemskich	23.800	—		
	b) " " miejskich	452.903	45	476.703	45
6b	" krótkoterm. dolar. na nieruch. ziem. dol. 42.150			218.446	59
7	" pod weksle z hipotecznym zabezpieczeniem . .			87.605	—
	Raty od pożyczek złotych:				
8-I-a	a) bieżące	1.458.088	92		
8-II-a	b) zaległe	1.402.907	72	2.860.996	64
	" od pożyczek dolarowych:				
8-I-b	a) bieżące dol. 12.342,45	63.965	97		
8-II-b	b) zaległe " 2.124,95	11.323	82	75.289	79
9	Zaległości, zalicz. na rach. dłużn. przy przerach. pożyczek:				
	a) nierozterminowane	1.003.035	70		
	b) rozterminowane	3.685.809	02	4.688.844	72
	Wydatki zaliczone na rachunek dłużników:				
10a	a) złotowe	62.294	58		
10b	b) dolarowe dol. 1.956,82	10.141	42	72.436	—
11	Nieruchomości Banku			2.108.741	—
12	Ruchomości Banku			1	—
13	Dłużnicy różni i awanse			17.318	73
SUMA BILANSOWA				51.770.738	80

	Ruble	K.	Dolary	C.	Złote
I. Walory na przechowaniu:					
a) kaucja na asekurację:					
1) list. zast. i kup.	49.352,15				
2) rublami	5.461,33				
b) przyjęte na spłatę z terytorjum poza granic. Rzplitej:					
1) zarachowane: list. zast.	23.400,—				
rublami	255.012,91				
2) niezarachowane: list. zast.	1.800,—				
rublami	14.431,76				
c) pakiet niepodjęty z poczty przez odbiorcę	343,—				
d) różne: listy zast., kup., oblig., zaświadcz. na kupony i kwity depoz. W. B. Z.	5.340.012,88	5.689.814	03	1.850	—
II. Walory do spalenia:					
a) z terytorjum Rzplitej:					
1) listy zastawne na rach. przedterm. umorzenia	17.150,—				
2) kupony od list. zast. opłacone	8.044,50				
3) " " bezwartościowe	2.750,—	—	—	27.944	50
b) z terytorjum poza granic. Rzplitej:					
1) listy zastawne na rach. przedterm. umorzenia	302.000,—				
2) kupony od listów zastawnych opłacone	16.381,57	318.381	57	—	—
III. Walory, przeznaczone do obiegu:					
a) 8 ⁰ / ₀ listy zastawne do wydania	1.047.950,—				
b) 10 ⁰ / ₀ " " " "	957.450,—			2.005.400	—
c) 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " do zamiany na listy zast. i kup. rublowe					41.693.600
RAZEM	6.008.195	60	2.034.994	50	41.693.600

Nr pozycji sprawozdania	NAZWA RACHUNKÓW	Złote	gr	Złote	gr
15	Kapitał własny	7.706.685	—		
16	„ rezerwy	10.051	45	7.716.738	45
	Listy zastawne:				
17a	a) 4½% złotowe, przeznaczone do obiegu 41.693.600 a za potrąceniem przedterminowej spłaty, podlegającej wycofaniu . . . 1.752.390	39.941.210	—		
17b	b) 8% dolarowe w obiegu dol. 135.300	701.205	78	40.860.862	37
17c	c) 10% „ „ 42.150	218.446	59		
	Kupony od listów zastawnych do opłacenia:				
18a	a) od 8% listów zastawn. dolarowych dol. 5.672,—	29.395	70		
18b	b) od 10% „ „ 2.682,50	13.902	32	43.298	02
19	Fundusz gwarancyjny od 8% pożyczek dolar. dol. 7.821,32 „ na opłacenie kuponów:			40.534	77
20a	a) od 4½% listów zastawn. złotych	1.815.513	75		
20b	b) „ 8% „ „ dolarowych dol. 5.412,—	28.048	23	1.854.484	31
20c	c) „ 10% „ „ „ „ 2.107,50	10.922	33		
21	Fundusz amortyzacyjny	300.848	80		
22	Przedterminowy zwrot pożyczek gotówką	2.227	45	303.076	25
23	Rezerwa na opłacenie należności przedwojennych i za- ciągniętych w czasie wojny			138.842	43
	Wpływy na raty przed terminem ich płatności:				
24a	a) od pożyczek złotych	248	57		
24b	b) „ „ dolarowych dol. 0,02	—	10	248	67
25	Sumy przechodnie			28.637	28
26	Należności skarbowe			10.495	75
27	Wierzyciele i korespondenci różni			252.099	39
28	Procenty, przypadające na rok 1926:				
	a) fundusz administracyjny	406.337	06	433.483	03
	b) procenty od pożyczek krótkoterminowych	27.145	97		
30	Czysty zysk za rok 1925			87.938	08
SUMA BILANSOWA				51.770.738	80

I. Deponenci Banku
 II. Zobowiązania Banku z rach. walorów do spalenia
 III. „ „ „ „ do obiegu

Ruble	K.	Dolary	C.	Złote
5.689.814	03	1.650	—	—
318.381	57	27.944	50	—
—	—	2.005.400	—	41.693.600
RAZEM				6.008.195 60 2.034.994 50 41.693.600

PREZES ZARZĄDU BANKU (—) *A. Meyszowicz.*

CZŁONKOWIE ZARZĄDU: {
 (—) *S. Bochwic*
 (—) *Hr. M. Broel-Plater*
 (—) *K. Świętecki*
 (—) *B. Szachno.*

**PROWIZORYCZNE ZESTAWIENIE PRZYPUSZCZALNEJ
WILEŃSKIEGO BANKU
NA TERYTORJUM POZA
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA**

STAN CZYNNY

L. p.	NAZWA RACHUNKÓW	Ruble	kop.
1	Gotowizna w kasie	24.229	56
2	Rachunki bieżące	743.311	50
3	Korespondenci	590.032	95
4	Papiery wartościowe własne nom. rb. 11.180.621,50	9.868.456	83
5	Procenty od papierów wartościowych	3.472.985	—
6	Nieumorzona pozostałość pożyczek długoterminowych 74.151.046,—		
7	Terminowa i przedterminowa spłata pożyczek długoterminowych <u>7.830.454</u>	81.981.500	—
8	Pożyczki krótkoterminowe	957.400	—
9	Raty od pożyczek	52.606.376	—
10	Należności za zwłokę	17.004.954	—
11	Dłużnicy różni i awanse	147.152	36
12	Zaliczenie na rachunek dłużników	417.813	—
13	Wydatki bieżące	753.436	08
14	Wydatki i straty na nieruchomościach, pozostałych na własność Banku	1.196	96
15	Podatki i opłaty skarbowe	358.317	75
	Suma bilansowa . . .	<u>168.927.161</u>	<u>99</u>

PREZES ZARZĄDU BANKU

CZŁONKOWIE ZARZĄDU:

GŁÓWNY BUCHALTER

WARTOŚCI AKTYWÓW i PASYWÓW

ZIEMSKIEGO

GRANICAMI RZPLITEJ

1926 R.

STAN BIERNY

L. p.	NAZWA RACHUNKÓW	Ruble	kop.
1	Listy zastawne w obiegu	81.981.500	—
2	Listy zastawne wylosowane	1.302.500	—
3	Kupony do opłacenia	32.014.107	—
4	Fundusz procentowy na opłatę kuponów	1.683.390	—
5	Fundusz amortyzacyjny	7.830.454	—
6	Dochody Banku	6.925.598	74
7	Sumy przechodnie	195.305	23
8	Korespondenci różni i wierzyciele	71.063	84
9	Należności za zwłokę	17.004.954	—
10	Procenty od papierów wartościowych	3.472.985	—
11	Specjalny rachunek bieżący w Banku Państwa	2.231.186	36
12	Pożyczka z Kasy Skarbowej	3.500.000	—
13	Nadwyżka aktywów nad pasywami (na rzecz kapitałów Banku) .	10.714.117	82
	Suma bilansowa . . .	168.927.161	99

(—) *A. Meysztowicz.*

(—) *S. Bochwic*

(—) *Hr. M. Broel-Plate*

(—) *K. Świątecki*

(—) *B. Szachno.*

(—) *K. Prekie*

PROTOKUŁ

KOMISJI REWIZYJNEJ WILEŃSKIEGO BANKU ZIEMSKIEGO.

W dniu 9 i 10 kwietnia 1926 r. Komisja Rewizyjna, po szczegółowym zbadaniu sprawozdania za rok 1925 wraz z przedstawionymi nam przez Zarząd bilansem, rachunkiem zysków i strat oraz księgami, uznała je za ułożone prawidłowo i w zupełnej zgodzie z księgami Banku.

Sprawozdania Banku stają się coraz bardziej pojemniejsze, a ostatnie przypomina przedwojenne sprawozdania. Brakuje w nim jeszcze statystycznych danych, zamieszczanych w przedwojennych sprawozdaniach.

Kapitał własny Banku w sumie 7.706.685 zł., stosownie do wniosku Zarządu, uważamy za słuszne podzielić w sposób następujący: 5.040.000 zł. do kapitału zakładowego, 2.520.000 zł. do zapasowego i 146.685 zł. do rezerwowego.

Kapitały Banku, oparte przeważnie na dobrach dłużników, są trudne do uruchomienia, co może przysporzyć Bankowi niemało kłopotów w razie odwołki w spłaceniu rat. Na 1 stycznia 1925 r. Bank winien był otrzymać od dłużników $\frac{1}{4}$ część należnych mu zaległości, t. j. 1.289.755 zł., rat łącznie z zaległościami na 1 lipca 1925 r. w sumie 2.114.882 zł. i na 1 stycznia 1926 r. w sumie 2.081.886 zł., razem 5.486.523 zł., a do 1 stycznia 1926 r. wnieśli mu wszystkiego 562.619 zł. Nie może więc Bank unikać przymusu licytacyjnego i wstąpił na tę drogę.

§ 263 Ustawy T-wa Kredytowego Ziemskiego daje mu prawo wypuszczania obligacji na sumę zaległych rat. T-wo Kredytowe Ziemskie skorzystało z tego prawa i zastawiło swoje obligacje w Banku Polskim. Wileński Bank Ziemski zamieścił podobny artykuł w projekcie nowej Ustawy, ale zanim ten artykuł potwierdzonym zostanie, musi Bank wyrobić sobie kredyt, choćby do wysokości połowy zaległych rat pod zastaw swoich nieruchomości. Bank wniósł do Ministerstwa Skarbu stosowne podanie, poparte przez Związek Ziemian.

Umowę Banku z Zarządcą Państwowym nad mieniem b. rosyjskich banków ziemskich uważamy za pożyteczną dla Banku. Bank poniósł znaczne koszty z tytułu tej umowy, ale przedterminowa amortyzacja kilku wielkich pożyczek pokryła zeszlatoroczne koszty.

Gwarancja na pożyczki ziemskie w Banku Gospodarstwa Krajowego na sumę przeszło 300.000 zł. nie przyniosła Bankowi zysków. Słusznem jest jednak, że Bank pomaga swoim klientom.

Wydawanie dolarowych pożyczek ustaje, bo pożyczki te narażają dłużników na zbyt wielkie straty. Bank Gospodarstwa Krajowego przyjmuje na spłatę wydanych przezeń pożyczek listy dolarowe, obliczając je à 5,18 zł. za dolar, a raty trzeba płacić obliczając dolary według kursu dnia.

Przy przyjmowaniu listów pod zastaw, instytucje rządowe wymagają wiadomości o giełdowym kursie listów. Zmusi to Bank do wprowadzenia jego listów na Giełdę Warszawską. Wskrzeszenie Giełdy Wileńskiej uważamy za wskazane.

Sprawdzając wydatki dyspozycyjnego funduszu Zarządu, przychodzimy do przekonania, że do dyspozycji Zarządu należy wyasygnować w tym roku conajmniej 30.000 zł.

Godzimy się z Zarządem, że tegoroczny zysk Banku należy przelać do kapitału rezerwowego.

Po rozpatrzeniu preliminarza na r. 1926 konstatujemy jego zgodność z potrzebami Banku.

Podzielamy opinię Zarządu o możliwości wydania w roku przyszłym pp. Akcjonarzom pierwszej po wojnie dywidendy.

Członkowie
Komisji Rewizyjnej

(—) *Hr. J. Hutten-Czapski*
 (—) *J. Hoppen*
 (—) *L. Narkiewicz-Jodko*
 (—) *M. Strumiłło*
 (—) *W. Turkuł*
 (—) *B. Umiastowski.*

REFERAT ZARZĄDU WILEŃSKIEGO BANKU ZIEMSKIEGO

NA WALNE ZGROMADZENIE PP. AKCJONARJUSZÓW 20 MAJA 1926 R.

**Ś. P. Adolf
Zmaczyński.**

11 kwietnia r. b. zgaś w Wilnie ś. p. Adolf Zmaczyński, jeden z najwybitniejszych prawników wileńskich, b. Prezes Wileńskiego Sądu Okręgowego, ostatnio Notariusz przy Wileńskim Sądzie Okręgowym ś. p. Zmaczyński był w ciągu wielu lat juryskonsulem naszego Banku i interesował się nim do ostatnich dni swego życia, nie szczędząc nam rady i pomocy. Społeczeństwo nasze i Bank nasz z Jego śmiercią poniosły w Nim ciężką stratę.

Zamiana zarejestrowanych listów i pokwitowań na złotowe listy.

Aczkolwiek plan konwersji naszych listów, zatwierdzony przez p. Ministra Skarbu w dniu 21 kwietnia 1925 r., nie określił terminu zamiany zarejestrowanych listów i pokwitowań na listy złotowe, zamierzaliśmy rozpocząć ją od ubiegłego Nowego Roku. Na odroczenie tego terminu wpłynęła, między innymi, następująca okoliczność: Według planu konwersji mieliśmy zamienić na listy złotowe zarejestrowane listy w naturze i pokwitowania z numeracją, wraz z należnymi kuponami, obliczając po 56 gr. za rubla. Reszta listów złotych miała pójść na zamianę zarejestrowanych pokwitowań bez numeracji na podstawach, opracowanych przez Zarząd i zatwierdzonych przez p. Ministra Skarbu. Przy takiej zamianie na pokwitowania bez numeracji wypadłoby od 33 do 46 gr. za rubla, w zależności od tego, czy pokwitowania instytucji rządowych i społecznych, zarejestrowane w Głównym Urzędzie Likwidacyjnym, udowodnią numerację, czy jej nie udowodnią.

Wobec takiej sytuacji, Zarząd Wileńskiego Banku Ziemskiego wniósł podanie do Głównego Urzędu Likwidacyjnego o zezwolenie na zamianę pokwitowań bez numeracji na listy składane do Zarządu b. rosyjskich banków ziemskich przy przejściu pożyczek do Wileńskiego Banku Ziemskiego, co dałoby możliwość podniesienia równi dla pokwitowań bez numeracji do 56 gr. za rubla. Ale podanie nasze nie zostało uwzględnione z powodu nieustalonej jeszcze sumy aktywów i pasywów rosyjskich banków ziemskich na terytorjum Polski.

Właściciele pokwitowań bez numeracji zwrócili się do Ministerstwa Skarbu, ze swej strony, z podaniem o ujednostajnienie równi dla pokwitowań bez numeracji z równią dla listów w naturze i pokwitowań z numeracją, kosztem tych walorów.

Konferencja, zwołana w powyższej sprawie przez Główny Urząd Likwidacyjny, przychyliła się do podania właścicieli pokwitowań bez numeracji, ale nie mamy dotychczas decyzji p. Ministra Skarbu, a bez tej decyzji nie możemy przystąpić do zamiany.

Gdyby p. Minister Skarbu przychylił się do opinii Konferencji, wszystkie zarejestrowane walory otrzymałyby po 51 gr. za rubla.

Akcje.

Cyfry naszego bilansu otwarcia w złotych zostały sprawdzone przez Ministerstwo Skarbu i nie wywołały zastrzeżeń. Pozostaje ustalić nominalną wartość akcji. Według bilansu otwarcia kapitał własny Banku wynosił 7.706.685 zł. Z sumy tej uważalibyśmy za wskazane zaliczyć 5.040.000 zł. do zakładowego kapitału, co daje 120 zł. na akcję, 2.520.000 zł. do zapasowego i 146.685 zł. do rezerwowego. W ostatniej cyfrze mieści się 1.065 zł., stanowiących zyski z r. 1921, 2 i 3-go.

5.040.000 zł. to najniższa możliwa suma kapitału zakładowego, przy zaokrągleniu nominalnej wartości akcji, bo § 10 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 27 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych ustanawia najniższą wysokość kapitału zakładowego dla akcyjnych banków hipotecznych w sumie 5 milionów złotych.

Zeszłoroczne Walne Zgromadzenie projektowało przelanie do kapitału zakładowego 5.250.000 zł. t. j. o 210.000 więcej w porównaniu do obecnej naszej propozycji. Dałoby to 125 zł. na akcję. Ale żyjemy w czasach niepewnych stosunków ekonomicznych oraz niejednorodnych i zmiennych zarządzeń, a wszelka strata, zapisana na rzecz kapitału zakładowego, byłaby wielce niepożądaną. Wydaje się wskazanem mieć jaknajwiększy kapitał zapasowy, chroniący zakładowy od ewentualnych odliczeń.

Dodajemy, że, gdyby suma wypuszczonych przez nas listów nie mieściła się w dziesięcio albo piętnastokrotnej sumie zabezpieczających je kapitałów, byłibyśmy za możliwem zwiększeniem innych kapitałów, a nie zakładowego kapitału dla uniknięcia nowej emisji akcji.

Do 146.685 zł. kapitału rezerwowego—cyfra odpowiadająca bilansowi otwarcia w złotych — doliczyć trzeba 10.053 zł. czystego zysku za rok 1924, przelanych do kapitału rezerwowego na mocy postanowienia ostatniego Walnego Zgromadzenia. O ile kapitał rezerwowy nie stopnieje, będziemy mogli przelać go do kapitału, zabezpieczającego listy, jeżeli nowa emisja listów będzie tego wymagać, a tylko zwiększenie sumy naszych pożyczek może nam zapewnić dalszy rozwój i stałą dywidendę.

Po zatwierdzeniu nominalnej wartości akcji przez Ministerstwo Skarbu wypuścimy akcje w złotych i zamienimy na nie akcje rublowe w naturze i pokwitowania z numeracją akcji, zanulowanych przez Sądy, albo przez Główny Urząd Likwidacyjny. Gorszą będzie sytuacja właścicieli pokwitowań bez numeracji. Zamieniając je na akcje złote, Bank ryzykowałby podwójną zamianę nie tylko pokwitowań, ale i odnośnych akcji. Do zamiany pokwitowań bez numeracji moglibyśmy więc przystąpić tylko w tym wypadku, gdyby akcje nieprzedstawione do zamiany traciły prawo do niej po pewnym prekluzyjnym terminie i gdyby, po tym terminie, poprzedni pakiet akcji pozostawał w rękach Banku.

Wylosowane listy tracą swoją wartość po pewnym określonym terminie. Ustanowienie takiego terminu dla akcji zgłaszanych do zamiany wydaje się nam niezbędnem, bo wiele naszych akcji zaginęło czasu wojny i, bez takiego prekluzyjnego terminu, musielibyśmy obliczać dywidendę od nieistniejących akcji.

Podanie nasze o zmianę § 79 Ustawy Banku w celu ograniczenia prawa głosu obcych obywateli na Walnych Zgromadzeniach, skierowane do Ministerstwa Skarbu na mocy uchwały ostatniego Walnego Zgromadzenia, nie zostało uwzględnione. Musimy więc szukać innych dróg dla zachowania swoistego charakteru naszej instytucji.

Drogą taką byłoby postanowienie, że przy zamianie rublowych akcji na złotowe wolno będzie Bankowi wypuścić imienne akcje, uprzywilejowane w głosowaniu i mogące należeć wyłącznie do polskich obywateli. Zaprojektowaliśmy więc stosowną zmianę § 8 Ustawy i przedkładamy go Walnemu Zgromadzeniu w projekcie przeredagowanej Ustawy, o którym niżej.

Dokonane zmiany Ustawy.

Na skutek uchwały zeszłorocznego Walnego Zgromadzenia nastąpiło postanowienie Ministra Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 16 stycznia 1926 z. o zmianie kilku §§ naszej Ustawy („Monitor Polski“ z 27/1 Nr. 21 poz. 13). Treść tych zmian jest następująca:

1) Tak ziemskie, jak i miejskie długoterminowe pożyczki nie mogą przewyższać 50% szacunku nieruchomości.

2) Za zwłokę w ratach pobierać będziemy za pierwsze dwa miesiące odsetki prawne, a więc obecnie 15%, a za następne miesiące zdwojone odsetki prawne, o ile odsetki te nie przewyższają najwyższej granicy odsetek umownych, a więc obecnie 24% [(Rozporz. Min. Skarbu z dn. 24 stycznia 1925 r. o ustaleniu wysokości odsetek prawnych (Dz. Ust. Nr. 9 poz. 72) — Rozp. Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dn. 29 czerwca 1924 r. o lichwie pieniężnej (Dz. Ust. Nr. 56 poz. 574), prolongowane do 1/VII 26 r. Ustawą z 1 lipca 1925 r. (Dz. Ust. Nr. 65 poz. 453)].

3) Przy nowej emisji listów wolno nam tworzyć fundusz gwarancyjny dla zabezpieczenia opłaty kuponów, albo na inne cele, wstrzymując umorzenie pożyczek, przy jednoczesnym poborze pełnych rat. Potrzeba na to uchwały Walnego Zgromadzenia, zatwierdzonej przez p. Ministra Skarbu. Fundusz Gwarancyjny nie może przekraczać 6% sumy pożyczek, z których powstał. W razie terminowej spłaty pożyczek przez dłużnika zwraca mu się przypadająca nań część tego funduszu, a w razie przedterminowej spłaty, — tylko część przypadająca nań z tytułu części pożyczki umorzonej przez spłatę rat.

Na mocy dobrowolnej umowy z dłużnikami zaliczamy już na rzecz funduszu gwarancyjnego trzy pierwsze wpłaty amortyzacyjne od 8% dolarowych pożyczek.

Przeredagowanie Ustawy.

Nie uzyskaliśmy dotychczas zezwolenia na zaliczenie nas do instytucji nie podlegających Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 grudnia 1924 r. o warunkach wykonywania czynności bankowych, co może nastąpić tylko drogą ustawodawczą. Na mocy § 100 tegoż Rozporządzenia obowiązani jesteśmy przedstawić Panu Ministrowi Skarbu Ustawę naszą w redakcji, uzgodnionej z Rozporządzeniem. Przeredagowanie naszej Ustawy jest zresztą niezbędnym z powodu dokonanych w niej zmian zaprowadzenia hipotek i obowiązujących nas nowel ustawodawczych.

W załączonym przy niniejszym projekcie przeredagowanej Ustawy naszej wychodzimy z założenia: 1) że należy zachować numerację i kolejność paragrafów naszej Ustawy, ażeby móz i nadal czerpać z wyjaśnień, opracowanych przez Zjazdy Banków Ziemskich i 2) że trzeba starać się o możliwe rozciągliwe tłumaczenie tych wymagań rozporządzenia o warunkach wykonywania czynności bankowych, które mogłyby zachwiać naszą instytucję, a w razie niemożności złagodzenia tych warunków, starać się ponownie o zaliczenie nas do instytucji, niepodlegających Rozporządzeniu.

O niezbędnych zmianach i dopełnieniach naszej Ustawy w stosunku

do akcji mówiliśmy powyżej. Na szczególną uwagę zasługują pozatem następujące punkty:

1) Zmiany §§ 11, 12, 16, 20—30 Ustawy naszej wywołała ustawa hipoteczna. Cenny nasz przywilej dokonywania licytacji dóbr przez Bank zachowujemy na całym terytorjum naszej działalności, za wyjątkiem Okręgu Białostockiego, na który nie rozciąga się ustawa hipoteczna Z. Wsch., wprowadzona rozporządzeniem Kom. Gen. Ziem Wsch. z dn. 31 lipca 1919 r. W Białymstoku licytacja dokonywać się będzie wobec notariusza przy wydziale hipotecznym Sądu Okręgowego w kancelarii Notariusza.

2) Na mocy § 40 mamy szereg uprawnień banków handlowych, z których gotowibyśmy byli zrezygnować, ale pod warunkiem dania nam możliwości szerokiego udziału w jednym z istniejących banków handlowych, bo obracamy wielkimi sumami, nad którymi powinniśmy czuwać. Taki przywilej posiada T-wo Kredytowe Ziemskie (§ 1 p. II Ustawy T-wa Kred. Z.).

3) § 47 Rozporządzenia przewiduje Radę Nadzorczą. Radzie tej staramy się nadać funkcje obecnego Zarządu (§§ 66—77), ażeby nie stała się niezdadną ani do kierownictwa, ani do kontroli instytucji.

4) § 46 ustala, że 1/2 kapitału zapasowego, a nie część równająca się 1/3 kapitału zakładowego, jak głosiła nasza Ustawa, winna być przechowywaną w pupilarnych papierach wartościowych, a § 76 — że cała specjalna rezerwa winna być lokowaną w sposób zabezpieczający pupilarne bezpieczeństwo. Wydaje się to wykonalnym tylko dlatego, że Rozporządzenie nie przewiduje żadnych ograniczeń dla kapitału zakładowego.

5) § 67 Rozporządzenia ustanawia 5-0 letnie przedawnienie dla kuponów i 30-0 letnie dla wylosowanych listów. Pierwszy termin wydaje się nam za krótkim, a drugi za długim. Oba nie zgadzają się z 10-letnim terminem przedawnienia, ustalonym w obowiązującym u nas kodeksie Motywem, który je usprawiedliwia jest, jak się zdaje chęć ujednostajnienia warunków emisyjnych wszystkich listów w Polsce. Wnosząc te terminy do naszej Ustawy robimy zastrzeżenie co do listów już wypuszczonych, a jest to dla nas kwestją mającą pewne znaczenie, wobec ewentualnego wylosowywania niezarejestrowanych listów (§ 59 Ust.).

6) § 76 Rozporządzenia przewiduje specjalną rezerwę. Ograniczamy go do 1/4 kapitału zakładowego i określamy procentowo wpływy, z których powstaje.

Ustawa Kasy Oszczędności Urzędników Banku.

Jednocześnie z przededagowaną Ustawą naszą przedstawiamy Walnemu Zgromadzeniu projekt Statutu Kasy Oszczędności pracowników naszego Banku. Kasa istniejąca dawniej poniosła znaczne straty i znajduje się w stanie likwidacji. Bank wnosić będzie do Kasy sumę równającą się sumie wkładów pracowników.

Rosyjskie banki ziemskie.

W dniu 4 lipca 1925 r. podpisał Pan Minister Skarbu przepisy dla przerachowania pożyczek b. rosyjskich banków ziemskich. Związek Ziemian Wołyńskich wniósł podanie o ich zmianę, a mianowicie o odroczenie terminu wpłaty pierwszej raty na trzy półrocza i o rozłożenie na kilka półroczy wypłaty zaległości na rzecz banków. Gotowi jesteśmy poprzeć to podanie.

Okazało się, że instytucje rządowe i społeczne posiadają poważną ilość listów b. rosyjskich banków ziemskich i pokwitowań na listy. Zachwiało

to nasze widoki na zamianę naszych zastawów w Rosji na zastawy b. rosyjskich banków ziemskich w Polsce. Sądzymy, że w przyszłości umówimy się o wypuszczenie naszych listów pod te zastawy, ale listy te pójdą na pokrycie pasywów b. rosyjskich banków ziemskich, a nie naszych zobowiązań. Odpada więc główny motyw naszej umowy z p. Zarządcą Państwowym. Pozostaje drugi motyw rozszerzenia naszych operacji, zwłaszcza na terenie wołyńskim.

Pan Zarządca Państwowy ujawnił dotychczas i przerachował przy pomocy naszego personelu 2015 pożyczek b. rosyjskich banków ziemskich na sumę 15.819.400 zł.

**Aktywy W.B.Z.
na obcych tere-
nach.**

W sprawie aktywów Banku na terytorjum państw obcych nie mamy nic pomyselnego do zanotowania.

Rosja nie zwróciła nam dotychczas ani naszych depozytów, ani naszego archiwum.

Łotwa przystąpiła do likwidacji naszego Banku, na mocy zaaprobowanego przez Radę Ministrów rozporządzenia Ministra Skarbu z 29/VIII-1925 r. i proponuje nam, jak dawniej, 66 kop. łot. za rubla, t. j. mniej niż złotego za 100 rb. Ministerstwo Spraw Zagranicznych zaprotestowało przeciwko zarządzeniom o likwidacji naszego Banku i żądać będzie spłaty należności naszych niezarejestrowanymi listami i kuponami od nich.

Rząd Kowieński ustanowił dla długów przedwojennych również w stosunku 5 litów, t. j. $\frac{1}{2}$ dolara za rubla i przygotował ustawę o przejęciu należnych nam sum na rzecz Państwa. Ale ustawa ta nie została podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Kowieńskiej i nie nabyła dotychczas mocy prawnej.

**Pożyczki.
Lokata listów.
Związek.**

Dolarowymi listami wydaliśmy dotychczas pożyczek na sumę 186.000 dolarów. Nadzieja na lokatę dolarowych listów zagranicą zawiodła. Związek instytucji kredytu długoterminowego opracowuje podstawy listów jednego typu, wypuszczonych pod listy poszczególnych instytucji, dla ułatwienia zbytu zagranicą, ale praca ta nie dojrzała jeszcze.

Raty i zyski.

Do 1 stycznia r. b. wpływy z rat były nader mizerne. Wzmocniło je podniesienie procentu za zwłokę i sporządzenie listy licytacyjnej. W tej chwili mamy już możliwość przystąpienia do realizacji pierwszego kuponu od listów złotych,

Zyski nasze w ubiegłym roku wyniosły zł. 87.938,08. Wydanie z nich dywidendy w wysokości paru złotych na akcję, przed zamianą akcji rublowych na złotowe i zanim zdobędziemy środki, zabezpieczające półroczną opłatę kuponów, uważalibyśmy za omyłkę. Proponujemy więc zaliczenie tegorocznego zysku do kapitału rezerwowego.

Podniesienie procentu na administrację polepszy naszą sytuację w roku bieżącym i sądzymy, że w roku przyszłym, o ile nie dotknie nas jakaś klęska, starczy nam na skromną dywidendę. Poważniejszą będziemy mogli zapewnić tylko po przystąpieniu do wydawania normalnych pożyczek.

Wybory.

W roku bieżącym wychodzi z Zarządu Hr. Marjan Broel-Plater. Prosimy Walne Zgromadzenie o wybranie jednego członka Zarządu.

Nasza Komisja Szacunkowa ma bardzo poważną pracę w związku z dokonaniem i dokonywaniem się parcelacjami i zastawami b. rosyjskich banków ziemskich. Do stałej pracy w Komisji powołamy pięciu kandydatów. Prosimy Walne Zgromadzenie o wybranie 1 członka Szacunkowej Komisji, 1 kandydata do niej, 3 członków Rewizyjnej Komisji, 3 kandydatów do niej, 6 członków Komisji losowań.

PREZES ZARZĄDU BANKU (—) *A. Meysztowicz.*

CZŁONKOWIE ZARZĄDU {
(—) *S. Bochwic*
(—) *Hr. M. Broel-Plater*
(—) *K. Świątecki*
(—) *B. Szachno.*

